

»moderniziranje«, nego istinski teološki razlozi koje iznose dokumenti Drugog vatikanskog sabora. Zato pisac u uvodu (15—32) iznosi nauku Drugog vatikanskog sabora o misi i o liturgiji uopće. U tom sklopu osobito je korisan njegovo razlaganje o biti euharistije na temelju svetopisamskih tekstova i to kako ih shvaća najnovija katolička egzegaza. Stoga je djelo svjež, dinamično i razveseljuje svakog čitaoca koji voli misu.

U drugom dijelu knjige (151—295) pisac razlaže pojedine dijelove euharistijskog slavlja i to opet u svjetlu povijesti i u svjetlu novih teoloških sagledavanja i saznanja.

Ne možemo drugo nego knjigu toplo preporučiti svima koji žele slavljenje euharistije osviežiti, teološki potkrijepiti i povijesno bolje rasvijetliti. Knjiga će izvrsno poslužiti i u našim školama i na našim teološkim učilištima kao pomoćni udžbenik za liturgiju.

Adalbert Rebić

KLAUS HEMMERLE, *Vor-spiel zur Theologie. Einübungen*. 160 strana, Herder Verlag, Freiburg — Basel — Wien 1976. DM 19,80.

Biskup Aachena Klaus Hemmerle pokušava u ovoj knjizi odgovoriti na pitanje kakvu vezu ima osobni život čovjeka i njegova vjera sa znanstvenom teologijom. Obraduje važna pitanja našeg vjerskog života kao što su vjera i teologija, život i teologija, tradicija i suvremeno iskustvo vjere, filozofsko razmišljanje i kršćanstvo. Pisac nudi čitaocu poticaje za osobno razmišljanje. Knjiga je u tom smislu doista neke vrsti vježbaonica (usp. podnaslov knjige »Einübungen«) ljudskog razmišljanja.

Pisac polazi od svakodnevnih iskustava i u svim životnim činima otkriva zajedničku strukturu, strukturu igre. Pisac pokušava uvući čitaoca u pretpostavke našeg kršćanstva kao u neku vrst igre koja onda dolazi do svog vrhunca u »igri Božjoj u Isusu«.

Knjiga sadrži pet poglavlja. U prvom poglavlju pisac prikazuje ljudsko zanimanje (interes) kao osnovnu igru u ljudskom življenju koja pokreće sav ljudski život. U drugom poglavlju razrađuje neke osnovne igre ljudskog života, a to su (opet) interes, opstojnost, jezik i daje osvrt na psihologiju ljudske igre. U trećem poglavlju razrađuje međuigru to jest skolastičku nauku o transcendentijama, a u četvrtom ide konkretno na igru interpretacije i oblikovanja. U petom poglavlju obraduje igru Božju u Isusu Kristu.

Kako se iz strukture knjige vidi pisac na jedan sasvim poseban i — moramo priznati — veoma zanimljiv način prilazi važnim datostima našeg kršćanstva. Čitalac i ne zapaža kako ga pisac postupno uvlači sve dublje i dublje u pojmove kršćanstva i uči ga osobno i samostalno razmišljati. A to je upravo najveća pozitivnost ove knjige koja nosi naslov »Predigra za teologiju«.

Pisac biskup Klaus Hemmerle bijaše od 1970.—73. profesor osnovnog bogoslovlja na teološkom fakultetu u Bochumu, a od 1973. predaje na katoličkom teološkom fakultetu kršćansku filozofiju religije. Njegovo je pisanje i razlaganje veoma uvjerljivo i ne umara čitaoca unatoč velikih zahtjeva za osobno razmišljanje.

A. Rebić

WILHELM DANTINE, *Hoffen — Handeln — Leiden. Cristliche Lebensperspektiven*. Herder Verlag, Wien — Vandenhoeck & Ruprecht Göttingen, Wien 1976, str. 264, DM 26,80.

Ova knjiga sadrži predavanja evangeličkog teologa Wilhelma Dantine koja je održao na Evangeličkom teološkom fakultetu Sveučilišta u Beču u zimskom semestru školske godine 1975./76. i u ljetnom semestru 1976. Predavanja je s magnetofonske vrpce snimio i za tisak priredio Eric Hultsch. Ova knjiga je poklon autoru za njegov 65. rođendan.